

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач аспірантури та докторантури

І.А.Чистякова
(ініціали та прізвище)

«13» бересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТЕХНОЛОГІЇ АПРОБАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЙНОГО
ДОСЛІДЖЕННЯ В ГАЛУЗІ СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА**

Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

Спеціальність **016 Спеціальна освіта**

Освітньо-професійна програма **Спеціальна освіта**

Мова навчання: **українська**

Погоджено науковою радою
Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка

«13» бересня 2021р

Голова
Кудріна О. Ю.
(підпис) (ІПБ, науковий ступінь, вч. звання) професор

Суми – 2021

Розробник:

1. Бойченко Марина Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки;
2. Бондаренко Юлія Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Дегтяренко Т. М., доктор педагогічних наук, професор

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітньо-науковий ступінь:	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Доктор філософії (PhD)	Варіативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання Підготовка наукової статті з проблеми дослідження (назва)		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		4-й	4-й
		Лекції	
		20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год
		Самостійна робота	
		90 год.	110 год.
		Консультації:	
0 год.		0 год.	
Вид контролю: екзамен			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

1.1.Метою навчальної дисципліни є апробація теоретичних та методичних засад педагогічного дослідження відповідно до теми дисертаційної роботи з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 016 Спеціальна освіта

1.2.Завдання навчальної дисципліни:

1. Формування системи знань щодо нормативно-правової бази та технологій апробації дисертаційного дослідження.

2. Формування системи умінь щодо використання технологій оприлюднення результатів дисертаційного дослідження, подання документів до спеціалізованої вченої ради та підготовки до захисту дисертаційного дослідження.

3. Розвиток системи навичок щодо підготовки матеріалів, що відбивають результати дисертаційного дослідження до публікації в наукових фахових та виданнях (у тому числі закордонних), що входять до міжнародних наукометричних баз; презентації результатів дисертаційного дослідження на наукових конференціях різних рівнів; подання документів до спеціалізованої вченої ради та захисту дисертацій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів освіти третього рівня мають бути сформовані програмні **компетентності** (відповідно освітньо-наукової програми Спеціальна освіта), а саме:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми у професійній та/або дослідницько-інноваційній діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

ЗК 05. Здатність працювати в міжнародному контексті, презентувати результати досліджень на всіх рівнях українською та однією з іноземних мов (англійською).

СК 02. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з педагогічних та суміжних галузей.

СК 05. Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику спеціальної освіти, інклюзивної освіти на регіональному, національному та міжнародному рівнях.

СК 06. Здатність дотримуватись етики досліджень, оцінювати рівень власної фахової компетенції та підвищувати професійну кваліфікацію у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, адаптуватися до змін у професійній діяльності.

СК 8. Уміння здійснювати підготовку текстів навчальних та наукових видань, навчально-методичного контенту із забезпечення навчального процесу здобувачів освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта.

У результатів вивчення навчальної дисципліни «Технології апробації результатів дисертаційного дослідження в галузі Спеціальна освіта» здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повинні

знати:

- нормативні засади апробації дисертаційного дослідження;
- форми апробації дисертаційного дослідження;
- особливості підготовки матеріалів до публікації та процедури подання до розгляду в наукові фахові та видання (у тому числі закордонні), що входять до міжнародних наукометричних баз;
- процесуальні засади участі в наукових конференціях різних рівнів, у тому числі й закордонних;
- процедури подання документів до спеціалізованої вченої ради та захисту дисертації.

вміти:

- здійснювати критичний аналіз та оцінку сучасної пропозиції наукових видань, у яких можуть бути опубліковані результати дисертаційного дослідження;
- орієнтуватися в інформаційних та Internet-джерелах з проблеми дисертаційного дослідження, працювати з бібліотечними фондами, критично ставитись до отриманої інформації;
- володіти комп'ютерною та інформаційною культурою, усвідомлювати цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі;
- використовувати сучасні методи й технології наукової комунікації українською та англійською мовами;
- проектувати і реалізовувати індивідуальну наукову траєкторію, застосовувати принципи наукової самоорганізації, власного дослідницького стилю;
- працювати в науковій групі, дотримуючись етичних норм професійної діяльності;
- висловлювати власну точку зору в усній та письмовій формі українською та англійською мовами на проблему дослідження;
- писати оригінальні наукові статті за темою дисертаційного дослідження з дотриманням чинних вимог та подавати до наукових видань, що мають високий імпакт-фактор;
- презентувати результати дисертаційного дослідження на наукових конференціях різних рівнів, у тому числі й закордонних;
- оформляти документи, необхідні для подання до розгляду в спеціалізовану вчену раду;
- готувати презентацію та виступ для захисту дисертаційного дослідження.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Опановуючи зазначений перелік компетентностей, здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти мають актуалізувати знання з курсів: «Філософсько-методологічні основи наукових досліджень», «Академічна іноземна мова», «Управління науковими проектами», «Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях», «Теорія та методика викладання у вищій школі», «Історія та тенденції розвитку педагогічних досліджень у спеціальній освіті», «Технології створення освітніх моделей та корекційних програм/авторських методик у дисертаційному дослідженні», «Теоретичні та прикладні проблеми спеціальної освіти».

3. Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання, визначені освітньо-науковою програмою	
РН 2	Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання, науково-педагогічні технології, термінологію, історію та сучасний стан розвитку спеціальної освіти, інклюзивної освіти у власних дослідженнях та у викладацькій практиці.
РН 7	Демонструвати навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти державною та іноземною (англійською) мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях, вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому.
РН 8	Демонструвати навички міжнародного співробітництва, наукової комунікації державною і іноземними (англійською) мовами в усній та письмовій формах широкій науковій спільноті та громадськості сфери спеціальної освіти, інклюзивної освіти. Використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та дослідженнях.
РН 9	Демонструвати основні норми академічної і професійної доброчесності, прийняті науковою спільнотою у сфері викладання і науково-дослідної роботи, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.
РН 10	Володіти цілісною системою знань про стан і генезис теорії і практики навчання, виховання, освіти дітей та дорослих з особливими освітніми потребами; здатність переробляти наукові знання і суспільний досвід стосовно до потреб практики освіти дітей і дорослих з особливими освітніми потребами

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС / Сума балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень магістранта
A 90 – 100	Аспірант повністю оволодів програмою навчальної дисципліни, вільно оперує категоріальним апаратом; дає послідовні, чіткі і логічно побудовані відповіді на основні та додаткові питання; демонструє обізнаність з усіма поняттями, фактами, термінами; аргументовано використовує їх, уміє застосовувати матеріал для винесення власних суджень.
B 82 – 89	Аспірант достатньо повно оволодів програмою навчальної дисципліни, проте у відповідях допускає несуттєві неточності; з незначними помилками демонструє розуміння основоположних теорій і фактів та вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між ними; вільно оперує понятійним апаратом з несуттєвими неточностями
C 74 – 81	Аспірант в цілому оволодів програмою навчальної дисципліни, проте при викладенні деяких питань (усно чи письмово) не вистачає достатньої глибини аргументації при оцінці наукових фактів, процесів, явищ, подій; оперує понятійним апаратом, допускаючи окремі неточності.
D 64 – 73	Аспірант не в повному обсязі оволодів програмою навчальної дисципліни; матеріал викладає без глибокого осмислення, аналізу, порівняння та узагальнення. Фрагментарно, поверхнево (без аргументації та обґрунтування) викладає матеріал при усних або письмових відповідях.
E 60–63	Аспірант показує мінімально достатній рівень знань з дисципліни. У відповідях (усних чи письмових) допускає суттєві помилки та не може критично оцінити наукові факти, явища, події.
FX 35 – 59	Аспірант не володіє програмою навчальної дисципліни; дає неправильну або поверхневу відповідь, яка свідчить про неусвідомленість і нерозуміння поставленого завдання.
F 1 – 34	Аспірант показує неприйнятний рівень володіння програмою навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують аспіранти

Поточний контроль											Разом	Підс. Контр .	Сума
РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2				РОЗДІЛ 3						
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4	Т 3.1	Т 3.2	Т 3.3	Т 3.4	55	25	100
Поточний контроль													
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			
Контроль самостійної роботи											20		
1	1	1	1	5	6	1	1	1	1	1			

Відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка», ухваленого рішенням вченої ради університету (протокол № 10 від 27 квітня 2020 р.), затвердженого наказом № 178 від 27 квітня 2020 р. при оцінюванні результатів навчання з дисципліни «Технології створення освітніх моделей та корекційних програм / авторських методик у дисертаційному дослідженні» можливе перезарахування балів за результатами неформальної та/або інформальної фахової активності здобувачів освіти (сертифікована участь в конференціях, тренінгах, написання статей тощо), що за тематикою, обсягом і змістом відповідають навчальній дисципліні.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	задовільно	
60 - 63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: екзамен, підготовлені матеріали апробаційного характеру у вигляді наукової статті, матеріалів конференції, наукової доповіді і її презентації, оцінка самостійної роботи аспіранта, виконання індивідуального науково-дослідного завдання.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ І.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АПРОБАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 1.1. Нормативне забезпечення процесу апробації результатів дисертаційного дослідження. Закон України «Про вищу освіту», Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу», Наказ МОН України від 14.01.2016 № 13 «Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки), Щодо застосування наказу Міністерства освіти і науки України від 23 вересня 2019 року № 1220 «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» та ін.

Тема 1.2. Форми апробації результатів дисертаційного дослідження. Апробація результатів дисертаційного дослідження, її форми. Вимоги до проведення апробації. Публікації і оформлення результатів апробації. Отримання документів, що підтверджують апробацію результатів дисертаційного дослідження.

Тема 1.3. Технології пошуку наукових видань для оприлюднення результатів дисертаційного дослідження. Пошукові системи. Бази даних патентної інформації. Автореферати, анотації українських дисертацій. Зарубіжні дисертації у відкритому доступі.

РОЗДІЛ ІІ.

ТЕХНОЛОГІЇ ОПРИЛЮДНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 2.1. Підготовка і подання наукової статті до вітчизняного наукового фахового видання. Архітектоніка наукової статті. Структурні елементи наукової статті. Вимоги до наукової статті. Стаття у фаховому виданні. Вимоги до статті у фаховому виданні. Підготовка і подання наукової статті до вітчизняного наукового видання.

Тема 2.2. Підготовка і подання наукової статті до видання (у тому числі закордонного), що входить до міжнародних наукометричних баз. Наукометричні бази. Публікація статті у виданні, включеному до міжнародних наукометричних баз. Рекомендації для публікації статті у

міжнародному рейтинговому журналі. Публікація статті в журналі, включеному до наукометричної бази Scopus/WOS.

Тема 2.3. Підготовка і презентація результатів дисертаційного дослідження на наукових конференціях різних рівнів. Архітектоніка матеріалів конференції. Структурні елементи тез доповіді. Вимоги до оформлення матеріалів конференції.

Тема 2.4. Підготовка і подання до друку інших матеріалів апробаційного характеру. Архітектоніка науково-методичних матеріалів (монографії, навчального посібника, методичних рекомендацій, програм та ін.) апробаційного характеру. Структурні елементи науково-методичних матеріалів апробаційного характеру. Вимоги до оформлення науково-методичних матеріалів апробаційного характеру.

РОЗДІЛ III.

ТЕХНОЛОГІЇ ЗАХИСТУ ДИСЕРТАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 3.1. Подання документів у спеціалізовану вчену раду. Процедура подання дисертаційного дослідження Технічні особливості оформлення дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD).

Тема 3.2. Підготовка анотації дисертаційного дослідження. Архітектоніка анотації дисертаційного дослідження українською та іноземною (англійською) мовами. Структурні елементи анотації. Вимоги до оформлення анотації.

Тема 3.3. Підготовка та оприлюднення дисертаційного дослідження на сайті спеціалізованої вченої ради. Етапи подання дисертаційного дослідження. Попередній розгляд дисертації за місцем її виконання. Внесення дисертаційного дослідження на розгляд до спеціалізованої вченої ради.

Тема 3.4. Процедура захисту дисертаційного дослідження. Підготовка до прилюдного захисту дисертаційної роботи. Особливості підготовки доповіді для захисту дисертації. Порядок проведення засідання спеціалізованої вченої ради з прилюдного захисту дисертаційного дослідження. Фактори впливу на оцінку виступу з захисту дисертації.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Очна форма						Заочна форма					
	Ус ього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р
РОЗДІЛ І. Теоретичні засади апробації результатів дисертаційного дослідження												
Тема 1. 1. Нормативне забезпечення процесу апробації результатів дисертаційного дослідження	9	2	-	-	-	7		-	-	-	-	7
Тема 1.2. Форми апробації результатів дисертаційного дослідження	10	2	1	-	-	7	10	1	-	-	-	9
Тема 1.3. Технології пошуку наукових видань для оприлюднення результатів дисертаційного дослідження	10	2	1	-	-	7	10	1	-	-	-	9
РОЗДІЛ ІІ. Технології оприлюднення результатів дисертаційного дослідження												
Тема 2.1. Підготовка і подання наукової статті до вітчизняного наукового фахового видання	10	2	1	-	-	7	10	1	-	-	-	9
Тема 2.2. Підготовка і подання наукової статті до міжнародного видання	10	2	1	-	-	7	10	1	-	-	-	9
Тема 2.3. Підготовка і презентація результатів дисертаційного дослідження на наукових конференціях різних рівнів	10	2	1	-	-	7	10	-	1	-	-	9

Тема 2.4. Підготовка і подання до друку інших матеріалів апробаційного характеру	10	2	1	-	-	7	10	-	1	-	-	9
РОЗДІЛ III. Технології захисту дисертаційного дослідження												
Тема 3.1. Подання документів у спеціалізовану вчену раду	10	2	1	-	-	7	10	1	-	-	-	9
Тема 3.2. Підготовка анотації дисертаційного дослідження	10	2	1	-	-	7	10	-	1	-	-	9
Тема 3.3. Підготовка та оприлюднення дисертаційного дослідження на сайті спеціалізованої вченої ради	9	1	1	-	-	7	9	-	1	-	-	9
Тема 3.4. Процедура захисту дисертаційного дослідження	9	1	1	-	-	7	9	1	-	-	-	9
ІНДЗ	13	-	-	-	-	13	13	-	-	-	-	13
Усього годин	120	20	10	-	-	90	120	6	10	-	-	110

6.3. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	Тема 1. 1. Нормативне забезпечення процесу апробації результатів дисертаційного дослідження	2	-
2	Тема 1.2. Форми апробації результатів дисертаційного дослідження	2	1
3	Тема 1.3. Технології пошуку наукових видань для оприлюднення результатів дисертаційного дослідження	2	1
4	Тема 2.1. Підготовка і подання наукової статті до вітчизняного наукового фахового видання	2	1

5	Тема 2.2. Підготовка і подання наукової статті до міжнародного видання	2	1
6	Тема 2.3. Підготовка і презентація результатів дисертаційного дослідження на наукових конференціях різних рівнів	2	-
7	Тема 2.4. Підготовка і подання до друку інших матеріалів апробаційного характеру	2	-
8	Тема 3.1. Подання документів у спеціалізовану вчену раду	2	1
9	Тема 3.2. Підготовка анотації дисертаційного дослідження	2	-
10	Тема 3.3. Підготовка та оприлюднення дисертаційного дослідження на сайті спеціалізованої вченої ради	1	-
11	Тема 3.4. Процедура захисту дисертаційного дослідження	1	1
Усього годин		20	6

6.4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	Тема 1.2. Форми апробації результатів дисертаційного дослідження	1	-
2	Тема 1.3. Технології пошуку наукових видань для оприлюднення результатів дисертаційного дослідження	1	-
3	Тема 2.1. Підготовка і подання наукової статті до вітчизняного наукового фахового видання	1	-
4	Тема 2.2. Підготовка і подання наукової статті до міжнародного видання	1	-
5	Тема 2.3. Підготовка і презентація результатів дисертаційного дослідження на наукових конференціях різних рівнів	1	1
6	Тема 2.4. Підготовка і подання до друку інших матеріалів апробаційного характеру	1	1
7	Тема 3.1. Подання документів у спеціалізовану вчену раду	1	-
8	Тема 3.2. Підготовка анотації дисертаційного дослідження	1	1
9	Тема 3.3. Підготовка та оприлюднення дисертаційного дослідження на сайті спеціалізованої вченої ради	1	1

10	Тема 3.4. Процедура захисту дисертаційного дослідження	1	-
Усього годин		10	4

6.5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	-	-	-

6.6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	Тема 1. 1. Нормативне забезпечення процесу апробації результатів дисертаційного дослідження	7	7
2	Тема 1.2. Форми апробації результатів дисертаційного дослідження	7	9
3	Тема 1.3. Технології пошуку наукових видань для оприлюднення результатів дисертаційного дослідження	7	9
4	Тема 2.1. Підготовка і подання наукової статті до вітчизняного наукового фахового видання	7	9
5	Тема 2.2. Підготовка і подання наукової статті до міжнародного видання	7	9
6	Тема 2.3. Підготовка і презентація результатів дисертаційного дослідження на наукових конференціях різних рівнів	7	9
7	Тема 2.4. Підготовка і подання до друку інших матеріалів апробаційного характеру	7	9
8	Тема 3.1. Подання документів у спеціалізовану вчену раду	7	9
9	Тема 3.2. Підготовка анотації дисертаційного дослідження	7	9
10	Тема 3.3. Підготовка та оприлюднення дисертаційного дослідження на сайті спеціалізованої вченої ради	7	9
11	Тема 3.4. Процедура захисту дисертаційного дослідження	7	9
12	ІНДЗ. Підготовка наукової статті з проблеми дослідження до публікації у виданні, включеному до міжнародних наукометричних баз/ фахових видань України (категорії Б).	13	13
Усього годин		90	110

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Коротяєв Б. І. Педагогічна філософія : колективна монографія / Б. І. Коротяєв, В. С. Курило, В. Савченко. – Луганськ : Вид-во «ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2010. – 340 с.
2. Методологічні засади педагогічного дослідження : монографія / авт. кол. : Є. М. Хриков, О. В. Адаменко, В. С. Курило та ін. ; за заг. ред. В. С. Курила, Є. М. Хрикова ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – 248 с.
3. Наукові підходи до педагогічних досліджень : колективна монографія / за заг. ред. В. І. Лозової. – Харків : Вид-во Віровець А. П. «Апостроф», 2012. – 348 с.
4. Сисоєва С. О. Методологія науково-педагогічних досліджень : підручник / С. О. Сисоєва, Т. Є. Кристопчук. – Рівне : Волинські обереги, 2013. – 360 с.
5. Хриков Є. М. Методологічні засади педагогічного дослідження : монографія / Є. М. Хриков, О. В. Адаменко, В. С. Курило [та ін.] ; за заг. ред. : В. С. Курила, Є. М. Хрикова. – Луганськ : ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2013. – 248 с.

Додаткові:

1. Биков В. Ю. Відкриті web-орієнтовані системи моніторингу впровадження результатів науково-педагогічних досліджень / Биков В. Ю., Спірін О. М., Лупаренко Л. А. // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2014. – №1. – С. 3–25.
2. Білощицький А.О. Наукометричні бази та індикатори цитування наукових публікацій / А. О. Білощицький, В. Д. Гогунський // Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві. – Вип. 4 (5). – О.: А.О. Бахва, 2013. – С. 198–203.
3. Бурков В. Н. Параметры цитируемости научных публикаций в наукометрических базах данных [Текст] / В. Н. Бурков, А. А. Белощицкий, В. Д. Гогунский // Управління розвитком складних систем. – 2013. – № 15. – С. 134–139.
4. Бушуєв С.Д. Наукометричні бази: характеристика, можливості і завдання / С.Д. Бушуєв, А.О. Білощицький, В. Д. Гогунський // Інформатизація вищої освіти. – Вип.18 – 2014. – С. 146–152.
5. Гарасим Ю. Р. Вибір пошукової системи визначення наукового індексу цитованості / Ю. Р. Гарасим // Системні дослідження та інформаційні технології. – 2013. – № 4. – С. 121–129.
6. Гонтарева І. Підготовка наукового видання ВНЗ до входження у міжнародну науко метричну базу / І. Гонтарева // Вища школа. – 2016. – № 2. – С. 88–98.
7. Денежніков С.С. Медійна компетентність як складова професійної підготовки фахівців в умовах інноваційної освіти / С.С. Денежніков //

- Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології. – 2015. – № 1. – С. 238–245.
8. Козлова О. Г. Методична підтримка самопрезентації вчителя в навчальному закладі / О. Г. Козлова // Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал / ред. кол. : А. А. Сбруєва (гол. ред.) [та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2013. – № 4 (30). – С. 145–152.
 9. Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі : матеріали I-VII Міжнародної науково-практичної конференції (2015-2020 р., м. Суми). Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка.
 10. Корекційно-реабілітаційна діяльність в сучасному освітньому просторі : монографія / Під заг. ред. Боряк О.В., Дегтяренко Т.М. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019.
 11. Корекційна та інклюзивна освіта очима молодих науковців : зб. тез доповіді мат-лів I-VIII Міжн. наук.-практ. конф. студентів та молодих учених (2014-2021 р., м. Суми). – Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка.
 12. Сбруєва А.А. Проблема взаємозв'язку навчальної та наукової діяльності вищої школи: аналіз зарубіжних досліджень / А.А. Сбруєва // Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал / голов. ред. А.А.Сбруєва. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2014. – № 7 (41). – С. 28–40.
 13. Сбруєва А.А. Стратегії інтеграції освітньої та наукової діяльності університету / А.А. Сбруєва // Порівняльно-педагогічні студії. – 2015. – № 3 (25). – С. 25–39.
 14. Сбруєва А.А. Дослідно-орієнтоване навчання в університетах розвинених країн / А.А. Сбруєва // Теоретичні та методичні засади магістерської підготовки викладача вищої школи : монографія / [за заг. ред. проф. А.А.Сбруєвої та проф. О.Г.Козлової]. – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2014. – С. 334–362.
 15. Тарасов Д. Використання спеціалізованих пошукових систем для отримання показників цитованості електронних наукових архівів / Д. Тарасов, О. Гарасим // Комп'ютерні науки та інформаційні технології: [збірник наукових праць]/Вісник Національний університет «Львівська політехніка». – № 732. – 2012. – С. 382-388.
 16. Чайковський Ю. Б. Наукометричні бази та їх кількісні показники / Ю.Б. Чайковський // Ч. І. Вісник НАН України. – 2013. – №8. – С. 89–98.
 17. Semenikhina O. V., Drushlyak M. G., Bondarenko Yu. A., Kondratiuk S. M., Ionova I. M. (2019). Open Educational Resources as a Trend of Modern Education. 2019 42nd International Convention on Information and Communication Technology, Electronics and Microelectronics (MIPRO), Opatija, Croatia, 779-782. (Scopus)
 18. Udovychenko O.M., Ostroha M.M., Chernysh A.E., Kudrina O., Bondarenko Yu.A., Kurienkova A.V. (2020). The Use of Electronic Textbooks in the

Learning Process: a Statistical Analysis. *MIPRO-2020, 43rd International Convention on Information and Communication Technology, Electronics and Microelectronics (MIPRO)*, Opatija, Croatia. 693-696 (Scopus)

Електронні ресурси:

1. Вимоги до оформлення дисертації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>
2. Гальчевська О.А. Використання міжнародних наукометричних баз даних відкритого доступу в наукових дослідженнях [Електронний ресурс] / О.А. Гальчевська. – Режим доступу : http://eprints.zu.edu.ua/19419/1/galchevska_oks.pdf
3. Ефективність наукової діяльності, наукометричні бази даних, індекс цитування [Електронний ресурс] / На допомогу науковцям. – Режим доступу до ресурсу: http://www.ztu.edu.ua/ua/science/sc_help.php.
4. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>
6. Порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF>
7. Про Google Академію – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://images.google.com.ua/intl/uk/scholar/about.html>
8. Про публікацію наукових статей у зарубіжних журналах [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://science.donntu.org/data/postgraduate/docs/Public.pdf>
9. Спірін О.М. Інформаційно-комунікаційні технології моніторингу впровадження результатів науково-дослідних робіт [Електронний ресурс] / О. М. Спірін // Інформаційні технології і засоби навчання – 2013. – 4 (36). – Режим доступу: http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/890#.Um0_zlP82aQ.
10. Форми документів атестаційної справи здобувача ступеня доктора філософії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0474-19>
11. Форми документів про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка та додатків до них, зразка академічної довідки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0551-15>
12. About Microsoft Academic Search [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://academic.research.microsoft.com/About/Help.htm>.
13. Google Scholar [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.abc.chemistry.bsu.by/intro/part10/04.html>.
14. How Microsoft Academic Search results are ranked [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://academic.research.microsoft.com/about>.

15. Index Copernicus International [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.indexcopernicus.com/>.
16. Web-sajt Scholarometer [Електронний ресурс]. – 2009. – Режим доступу : <http://scholarometer.indiana.edu/about.html>.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний портал Верховної ради України. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua>
3. Урядовий портал. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>
4. Сайт Міністерства освіти і науки України. – Режим доступу : <http://mon.gov.ua>
5. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>
6. Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. – Режим доступу : <http://www.dnpb.gov.ua>
7. Сайт Національної парламентської бібліотеки України. – Режим доступу : <http://www.nplu.org>
8. Сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка. – Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>
9. Сайт Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Режим доступу : <http://www.lsl.lviv.ua>
10. Сайт Державної науково-технічної бібліотеки України. – Режим доступу : <http://gntb.gov.ua>
11. Сайт Одеської національної наукової бібліотеки України. – Режим доступу : <http://www.odnb.odessa.ua>
12. Сайт Українського інституту науково-технічної і економічної інформації. – Режим доступу : <http://www.uintei.kiev.ua>
13. Педагогічна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pedlib.clx.ru>
14. Портал сучасних педагогічних ресурсів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.intellect-invest.org.ua>
15. Освіта України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvita-ukrainy.com.ua>
16. Освіта.UA [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvita.ua>
17. Інформаційний портал «Знання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://znannya.info>
18. Єдине освітнє інформаційне вікно України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.osvita.com>

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Ілюстративний навчальний матеріал.
3. Навчально-методичні посібники.
4. Наочні відео демонстрації.

5. Спеціальне матеріально-технічне та (або) інформаційного забезпечення дисципліни: Ноутбук HP 22561. Ноутбук HP 25067. Телевізор 65'' Samsung, (розміри 3840*2160, звук 60 Вт, частота екрану 4500 Гц., операційна система Tizen, HDR, WI-Fi, процесор NeoQuantum Processor 4K.). Мультимедійний проектор Проектор Epson EMP-X5 (рік випуску 2017). Колонки Sven SPS – 611 S (рік випуску 2016) Доступ до мережі Internet та безпроводної системи «Wi-Fi». Фліпчарт.

Бібліотечні фонди СумДПУ А.С. Макаренка. Інформаційні електронні ресурси та сервіси Наукової бібліотеки СумДПУ (електронний каталог бібліотеки, інституційний репозитарій eSSPUIR, бібліометрика). Повнотекстова база праць науковців СумДПУ імені А.С. Макаренка. Ресурси відкритого доступу (відкриті ресурси Springer Link, Українські інституційні депозитарії, електронні бібліотеки, наукові ресурси України, світові наукові ресурси, бібліотеки). Послуги та сервіси бібліотеки онлайн (віртуальна бібліографічна довідка, визначення індексів УДК, перевірка академічних текстів на плагіат).

Платформа MOODL, Diskord, Zoom, Googl Meet для дистанційних занять; мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації на каналі Viber; електронна пошта кафедри